

Utvärderingsrapport för huvudområdet Kulturvård, grundnivå och avancerad nivå

18 november 2022

Inledning/bakgrund

Denna rapport beskriver de viktigaste resultaten från utbildningsutvärdering av utbildningar inom huvudområdet kulturvård. Utvärdering har genomförts av både grundnivå och avancerad nivå. Utvärderingen har fokuserats på de tre program i kulturvård som ges på Campus Gotland: kandidatprogrammen Byggnadsantikvarieprogrammet och Föremålsantikvarieprogrammet samt Masterprogram i humaniora med inriktning kulturarv och hållbarhet.

Bedömargruppen har bestått av de externa bedömarna professor Bodil Axelsson, Linköpings universitet och professor Gunnar Almevik, Göteborgs universitet. Intern bedömare från Uppsala universitet har varit universitetsadjunkt Lars Ericsson, institutionen för samhällsbyggnad och industriell teknik. Studentrepresentant har varit Pontus Hansson. Bedömarna utsågs av kvalitetsutskottet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå efter förslag från institutionen.

Utvärderingen genomfördes enligt följande:

En självvärdering gjordes under vår/sommar 2022. Denna överlämnades tillsammans med kurs- och studieplaner, kursvärderingar, ett antal examensarbeten som slumpvis valts ut av fakultetens utbildningsledare samt resultaten av student- och alumnenkäter som genomförts tidigare under året. Bedömargruppen fick även tillgång till alla aktuella e-klassrum i Studium där kursmaterial, examinationsuppgifter m.m. finns samlade. Den 1-2 oktober var bedömargruppen i Visby för platsbesök. Studenter från de tre programmen, lärare och institutionsledning fick svara på bedömargruppens frågor. Den 1 november levererades bedömargruppens rapport till institutionen.

De viktigaste slutsatserna av utvärderingen

Sammanfattningsvis anser lärarkollegiet inom kulturvård (studierektor, programansvariga samt lärare) att bedömargruppen har skrivit en väl avvägd rapport som belyser utbildningens styrkor och svagheter på ett rättvisande sätt. I allt väsentligt instämmer vi i bedömargruppens analys och slutsatser. Flera av utbildningens brister och utvecklingsområden har varit kända sedan tidigare men arbetet med utbildningsutvärderingen har tydliggjort dessa. Utvärderingen visar på ett antal konkreta åtgärder som kan genomföras på kort sikt, men det är tydligt att vi behöver fortsätta med ett kontinuerligt utvecklingsarbete även efter att utbildningsutvärderingen är avslutad. Några utvecklingsområden berör strategiska och grundläggande frågor vilka kräver djupgående och långsiktigt arbete.

Styrkor med utbildningen

Grundnivå:

- Väl sammanhållna program med bred kompetens bland lärare
- Studenterna som har gått utbildningen är överlag nöjda och de som vill vara kvar i branschen får arbete.
- Den pedagogiska profilen som kombinerar teori och praktik
- Yrkesorienterande profil som förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv

Avancerad nivå:

- Nära koppling till forskning
- Goda möjligheter till individuell fördjupning
- Främjar internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv och jämställdhetsperspektiv

Gemensamt för grund- och avancerad nivå:

- Kunniga, engagerade och tillgängliga lärare
- Berör aktuella frågor i samhället
- Tvärvetenskap genomsyrar utbildningarna
- Studenterna har inflytande över utbildningen och det råder ett gott samarbetsklimat och närhet mellan lärare och studenter.
- Kulturvård och Campus Gotland tillhandahåller en tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö.

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

Grundnivå:

- De styrkor som finns kan i högre grad teoretiseras och metodologiseras
- Kopplingen mellan kulturvård och hållbarhet behöver lyftas fram och förtydligas
- Internationaliseringen är svag

Avancerad nivå:

- Svag koppling till de praktiska och förvaltande aspekterna av kulturvård
- Bristande samordning mellan kurser
- Oklar gemensam diskurs för programmet avseende hur ämnet kulturarv och hållbarhet kan förstås

Gemensamt för grund- och avancerad nivå:

- Ämnet framstår som otydligt och det saknas en gemensam ämnesidentitet inom lärarkollegiet
- Glapp mellan grund- och masterutbildning, och för få kandidatstudenter fortsätter med masterprogrammet
- Oklar rollfördelning mellan studierektor, programansvarig och kursansvarig avseende ansvar för kvaliteten på kurs- och programnivå
- Stora skillnader mellan kurser avseende arbetsbelastning, upplägg och betygskriterier vilket leder till att vissa delar av utbildningen upplevs ha låg arbetsbörda.
- Bristande återkoppling till studenter

- Brister i hur lärandemål och betygskriterier kopplas till uppgifter

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Utvärderingen pekar på en rad förbättringsområden, varav flera varit kända sedan tidigare. Ett mål- och strategiarbete utfördes på institutionen 2021 vilket resulterade i en intern handlingsplan för ämnet kulturvård. Vi avser att komplettera den befintliga handlingsplanen med ett antal åtgärder, vilka redovisas nedan. Avsikten med att integrera resultaten från utvärderingen i det kontinuerliga mål- och strategiarbetet är att undvika att parallella handlingsplaner upprättas.

Samordnat pedagogiskt utvecklingsarbete. Flera brister som belyses i utvärderingen pekar på behov av pedagogiskt utvecklingsarbete. Det gäller t.ex. brister avseende examination, betygskriterier, återkoppling, kursutveckling, arbetsbelastning. Även mer grundläggande frågor kring ämnesidentitet, vetenskapssyn och teori- och metodanvändning berörs av ett sådant arbete.

- En planerad åtgärd är att införa ett regelbundet pedagogiskt seminarium med start 2023.
- En mer långsiktig åtgärd som stärker det pedagogiska utvecklingsarbetet är att ge alla lärare möjlighet och uppmuntran till att gå högskolepedagogiska kurser. Institutionsledning och studierektor ansvarar för att realisera detta kommande år.
- Fler åtgärder kan vara aktuella och en åtgärdsplan tas fram av studierektor tillsammans med programansvariga under våren 2023.

Kontinuerligt och systematiskt utvecklingsarbete med utbildningsprogrammen som helhet. Detta utvecklingsområde förutsätter att den planerade referensgruppen tillsätts och bidrar till en ständigt pågående omvärldsanalys. Omvärldsanalysen förväntas bl.a. bidra till att utveckla masterprogrammets koppling till de praktiska och förvaltande aspekterna av kulturvård.

- Programansvariga ansvarar för att ta fram ett arbetsdokument som visar aktuell koppling mellan enskilda kursmål och övergripande programmål under våren 2023.
- Formering av referensgrupp är ett redan påbörjat arbete och första sammankomsten ska ske under våren 2023.
- Fler åtgärder kan vara aktuella och en åtgärdsplan tas fram av studierektor tillsammans med programansvariga under våren 2023.

Tydligare integrering av hållbarhetsaspekter på grundnivå. Hållbarhetsaspekter är väl inarbetade i masterprogrammet men dessa ska genomsyra även utbildningsprogrammen och kurserna på grundnivå.

- En genomlysning av programmen genomförs av program- och kursansvariga våren 2023.
- Ett längre pedagogiskt seminarium anordnas för att diskutera denna fråga under 2023.

Insatser för att förbättra progressionen och minska glappet mellan kandidat och master. Det handlar såväl om att förbereda grundutbildningsstudenter för studier på avancerad nivå som att skapa ytor för sociala kontakter mellan studentgrupperna.

- Det tidigare nämnda pedagogiska seminariet kan med fördel användas för att skapa en levande kollegial diskussion kring frågor om ämnesidentitet, teoretisering och progression.
- Marknadsföring av masterprogrammet internt gentemot kandidatstudenterna varje vårtermin.